

Nr 48.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa fastigheter; given Stockholms slott den 7 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Torsten Nilsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 februari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Nilsson, frågor om försäljning av vissa fastigheter samt anför därvid följande.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom i propositionen 1946: 198 framlagda förslag har riksdagen i skrivelse 1946: 151 bemyndigat Kungl. Maj:t, bland annat, att under budgetåret 1946/47 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet eller det vid särskild uppskattning utrönna saluvärdet å egendomen uppgår till högst 25 000 kronor. Därjämte har riksdagen lämnat utan erinran ett i propositionen framfört förslag, att i avvaktan på resultatet av

särskild utredning rörande statens försäljningspolitik beträffande fastigheter för bostadsbyggnadsändamål Kungl Maj:t skulle tills vidare erhålla befogenhet att vid försäljning jämlikt nyssberörda bemyndigande av dylika fastigheter göra avsteg — där så befunnas påkallat och garantier funnes för att det lägre försäljningspriset icke föranledde enskild spekulationsvinst — från den allmänna regeln, att priserna skola ur affärssynpunkt vara så fördelaktiga för staten som möjligt. Nämnda förslag var föranlett av en framställning av statens byggnadslånebyrå, som påtalat, att vissa myndigheter vid försäljning och värdering av mark tillämpade principer, vilka icke stode i överensstämmelse med statsmakternas intresse av att underlätta bostadsproduktionen och förhindra stegring av hyresnivån.

Telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen ha nu anmält sammanlagt sju särskilda försäljningsärenden, i vilka köpeskillingen för den till försäljning ifrågasatta egendomen i varje särskilt fall överstiger 25 000 kronor. I dessa fall erfordras alltså riksdagens medgivande till försäljningarna.

I det följande torde jag under särskilda rubriker för varje verk få lämna en redogörelse för de olika försäljningarna.

Telegrafverket.

1:o.

Med skrivelse den 17 augusti 1946 har *telegrafstyrelsen* till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 23 augusti och den 5 september 1945 dagtecknat, vid skrivelsen i avskrift fogat köpekontrakt, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande före den 1 juli 1947 — för en köpeskillning av 57 000 kronor till Lidingö trafikaktiebolag försålt den under styrelsens förvaltning stående tomten nr 1 inom kvarteret Hersby kvarn med adress Stockholmsvägen 68 i Lidingö stad om 1 000 m².

Kontraktet torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 1*).

Telegrafstyrelsen meddelar att fastigheten efter öppnandet av en ny telefonstation i Lidingö villastad ej längre vore behöflig för telegrafverket. Fastigheten hade därför genom annonsering i dagspressen utbudits till försäljning, varvid högsta anbudet, 57 000 kronor, avgivits av Lidingö trafikaktiebolag. Å fastigheten funnes en byggnad av trä i två våningar ovan suterrängvåningen samt inredd vindsvåning. Suterrängvåningen innehölle förrådsrum, reparatörsrum, batterirum, pannrum, tvättstuga, matkällare och luftskyddsrum. I bottenvåningen inrymdes telefonstation, expeditionsrum, rum för allmänheten o. d. Våningen en trappa upp innehölle en lägenhet om 2 rum och kök samt två lägenheter om 1 rum och kök. I vindsvåningen funnes två lägenheter om vardera 1 rum och kök.

Styrelsen uppger vidare, att det bokförda värdet av fastigheten vore 42 000 kronor och taxeringsvärdet 54 400 kronor, varav 2 600 kronor belöpte

på markvärdet och 51 800 kronor på byggnadsvärdet. Byggnaden uppfördes år 1911. Fastigheten hade av telegrafverkets värderingsman värderats till 50 000 kronor. Det avgivna anbudet gällde fastigheten i nu befintligt skick. Upplyningsvis kunde nämnas, att kostnaderna för omändring av förutvarande telefonstationslokalen till bostadslägenheter beräknats uppgå till minst 10 000 kronor. Hyresinkomsterna för fastigheten skulle därefter uppgå till 4 760 kronor per år.

På förfrågan av telegrafstyrelsen hade byggnadsstyrelsen i skrivelse den 18 maj 1945 förklarat sig icke kunna anvisa något statligt ändamål, för vilket fastigheten i fråga skulle kunna användas, och icke hava något att erinra mot av värderingsmannen uppskattat värde.

Under återopande av det anförda och då telegrafstyrelsen ansåge lämpligt att försälja fastigheten hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen att godkänna det träffade avtalet.

Då fastigheten icke synes erfordras för telegrafverkets eller annan statlig myndighets behov, finner jag försäljning av fastigheten böra äga rum. Mot de föreslagna försäljningsvillkoren har jag intet att erinra.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande under telegrafstyrelsens förvaltning stående fastighet i Lidingö stad må försäljas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade köpekontraktet.

2:o.

I skrivelse den 30 december 1946 har *telegrafstyrelsen* hemställt bland annat om medgivande att för ett pris av 10 kronor per m² till Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Nynäshamn u. p. a. försälja ett under styrelsens förvaltning stående markområde om ca 6 500 m² inom kvarteret Telegrafn i Nynäshamn.

Telegrafstyrelsen har sedermera överlämnat ett den 13 och 14 januari 1947 dagtecknat, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande före den 1 april 1947 upprättat köpekontrakt angående förevarande försäljning. Kontraktet torde få såsom bilaga fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 2*).

Telegrafstyrelsen har i skrivelsen till en början rörande bostadsbristen i Nynäshamn anfört följande.

Tillgången på bostäder i Nynäshamn har länge varit liten i förhållande till efterfrågan, och under de senaste åren har bristen på bostäder blivit allt mera kännbar. Vid årsskiftet 1945/46 uppskattades sålunda bostadsbristen till 350 lägenheter, vilket måste anses som en hög siffra i betraktande av att Nynäshamn endast har ca 7 000 invånare. Den för år 1946 beviljade byggnadskvoten uppgår till 175 lägenheter, men på grund av brist på material och arbetskraft räknar man med att knappast tredjedelen därav kommer att kunna färdigställas före utgången av 1946. Någon förbättring av betydelse synes för närvarande icke vara att emotse, eftersom Nynäshamn praktiskt taget saknar lämplig tomtmark för uppförande av de 175 lägenheter, som tilldelats staden i preliminär byggnadskvot för år 1947.

I fortsättningen framhåller styrelsen att bostadsbristen medfört särskilt svårartade konsekvenser för telegrafverkets verkstad i Nynäshamn. Då verkstaden stode inför uppgiften att tillgodose det alltjämt stigande behovet av telefonmateriel inom landet, vore en ökning av dess arbetsstyrka oundgängligen nödvändig, om verkstaden på ett tillfredsställande sätt skulle kunna lösa denna uppgift. Trots alla ansträngningar som gjorts för att åstadkomma denna ökning, hade emellertid utvecklingen gått i motsatt riktning. Bostadsbristen utgjorde en av huvudanledningarna härtill. Verkstaden hade med hänsyn till lokalutrymmen m. m. möjlighet att anställa ytterligare ca 200 arbetare, men bostäder för dessa kunde icke anskaffas. För att åstadkomma bättring i detta förhållande hade styrelsen ansett sig nödsakad att själv vidtaga åtgärder för att förbättra bostadssituationen för de anställda vid verkstaden.

I telegrafverkets ägo finnes sålunda ett obebyggt tomtområde om ca 6 500 m², omfattande delar av stadsägorna nr 173, 174, 175, 176 och 480 belägna i kvarteret Telegrafan i Nynäshamn. Det vore beläget i omedelbar närhet av verkstaden och synnerligen lämpligt för bebyggelse, då det gränsade till en färdig gata, där vatten- och avloppsledningar redan finnes nedlagda. Telegrafverkets verkstad hade inlett underhandlingar med Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Nynäshamn u. p. a., och föreningen hade förklarat sig villig dels att av telegrafstyrelsen inköpa nämnda tomtområde till ett pris av 10 kronor per m², dels att å området uppföra ett bostadshus med ca 40 lägenheter envar om — förutom kök — 3 rum, av vilka ett vore avsett såsom uthyrningsrum, och dels att lämna personer, som vore anställda vid verkstaden, företrädesrätt till lägenheterna i det blivande bostadshuset.

*Departements-
chefen.*

För att lindra den omedelbara bostadsbristen för telegrafverkets personal i Nynäshamn och samtidigt bereda möjlighet för telegrafverket att för dess verkstad i staden erhålla ytterligare personal har Kungl. Maj:t den 10 januari 1947 bemyndigat telegrafstyrelsen att inköpa en fastighet i staden innehållande 16 bostadslägenheter och 2 affärslokaler. Denna åtgärd torde emellertid icke vara tillräcklig för att lösa verkstadspersonalens bostadsfråga. Styrelsen har därför träffat överenskommelse med Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Nynäshamn u. p. a. om försäljning till föreningen av ett telegrafverket tillhörigt markområde om ca 6 500 m² på villkor bland annat, att telegrafverkets verkstadspersonal skall erhålla företrädesrätt till lägenheterna i ett blivande bostadshus å denna mark.

Jag har intet att erinra mot ifrågavarande försäljning. Riksdagens medgivande till försäljningen torde böra inhämtas.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att ifrågavarande under telegrafstyrelsens förvaltning stående markområde i Nynäshamn må försäljas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade köpekontraktet.

Statens järnvägar.

3:o.

Med skrivelse den 28 augusti 1946 har *järnvägsstyrelsen* underställt Kungl. Maj:ts prövning en den 26 mars och den 6 maj 1946 dagtecknad, vid skrivelsen fogad överenskommelse, enligt vilken styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av ca 25 100 kronor till Varbergs stad överlätit fem å en skrivelsen likaledes bifogad ritning med bokstäverna A, B, C, D och E angivna områden om tillsammans ca 42 000 m² av statens järnvägar tillhörig mark i staden.

Överenskommelsen torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 3*).

Beträffande de försålda områdena anför järnvägsstyrelsen i huvudsak följande.

Området A är till största delen vattenfylld och utgör del av ett större område, vilket enligt överenskommelse av januari 1917 av staden överlämnats till statens järnvägar och Varberg—Borås järnväg (numera tillhörig svenska staten) mot det att staden i utbyte erhöll viss gatumark. Det av staden erbjudna priset 0,50 kronor per m² får anses förmånligt. Staden har dessutom åtagit sig att utföra och bekosta en kulvert för statens järnvägars avloppssystem ut till havet. De nuvarande avloppsledningarna utmynna i det instängda vattenfyllda området.

I nämnda överenskommelse stipulerades bl. a. att det till järnvägarna överlätna området skulle komma till användning uteslutande för de båda järnvägarnas eget behov. Det nu till överlåtelse föreslagna området anses obehövt för statens järnvägar, enär nödigt utrymme för eventuell utvidgning av bangården ändock förefinnes.

Området B består till största delen av bergskärning och utgör del av förutvarande södra ingångslinjen till Varbergs station.

Områdena C och D utgöras av mindre kilar, vilka erhöles vid inköp av mark för omläggning av södra ingångslinjen.

Områdena B, C och D äro obehövlige för statens järnvägar.

Ett pris för dessa områden av 0,50 kronor per m², som erlades för de områden, vilka av Varbergs stad avstodos vid expropriation av mark år 1917 för ovannämnda linjeomläggning, anses skäligt.

Området E utgöres av gatumark öster om bangården. Staden önskar förvärva området för framdragande av gata enligt fastställd stadsplan, vilket innebär ett slopande av å området befintligt lastspår med lastkaj samt ändring av spårsystemet. Såsom ersättning för de sålunda slopade anordningarna har staden åtagit sig att utföra och bekosta för stadsplanens genomförande erforderliga ändringar av bangårdsanordningarna ävensom utläggning av nytt lastspår med tillhörande lastkaj och lastplan väster om bangården å statens järnvägar tillhörig mark, allt enligt i överenskommelsen åberopad skiss av den 20 februari 1945. För området erlägger staden ett pris av 3 kronor per m².

Samtliga till överlåtelse föreslagna områden utgjordes, fortsätter styrelsen, uteslutande av mark, som vore avsedd att ingå i gatu-, väg- och hamnområden samt andra allmänna platser, och skulle enligt gällande stadsplan icke få användas för enskild bebyggelse. Sedan staden iklätt sig i överenskom-

melsen angivna åtaganden, vore icke och beräknades icke någotdera av områdena bliva erforderligt för något statens järnvägars ändamål; ej heller funnes orsak antaga att annat statligt verk kunde komma att få behov av desamma.

Stadsfullmäktige i Varberg ha genom beslut den 26 mars 1946, som vunnit laga kraft, godkänt överenskommelsen.

Under hänvisning till det anförda och då styrelsen funne köpeskillingen godtagbar, hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna överenskommelsen.

Departements-
chefen.

För Varbergs stad föreligger behov att för stadsplanens genomförande förvärva vissa statens järnvägar tillhöriga markområden i staden. Då dessa områden icke erfordras för statens järnvägars verksamhet, tillstyrker jag, att områdena överlåtas på staden. Mot överlåtelsevillkoren har jag ingen erinran.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande under järnvägsstyrelsens förvaltning stående markområden i Varberg må överlåtas på de villkor, som angivas i den vid statsrådsprotokollet fogade överenskommelsen.

4:o.

Med skrivelse den 25 januari 1947 har *järnvägsstyrelsen* underställt Kungl. Maj:ts prövning ett den 16 och 25 januari 1947 dagtecknat, vid skrivelsen fogat köpeavtal, varigenom styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskillning av 40 000 kronor till byggnadsfirman Anders Diös i Västerås överlåtit ett å skrivelsen bifogad skiss med gröna begränsningslinjer angivet markområde om cirka 4 000 m² av statens järnvägar tillhöriga lägenheten Vallby 1²³ i Kolbäcks socken, Västmanlands län, jämte å området uppförda bostadshus (nr 9 A och 9 C) och uthus.

Avtalet torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 4*).

Järnvägsstyrelsen meddelar, att bostadsbyggnaderna taxerats till vardera 11 500 kronor och markområdet till 3 000 kronor. Byggnaderna vore uppförda av tegel. Hus nr 9 A innehölle 3 rum, tambur och kök samt vore för närvarande uthyrt till postlokal med en årshyra av 1 350 kronor, varvid postverket svarade för allt invändigt underhåll. Hus nr 9 C innehölle 3 lägenheter, vardera om 3 rum och kök, vilka förhyrdes av personal vid statens järnvägar mot en årshyra av 300 kronor per lägenhet.

Då cirka $\frac{1}{3}$ av markområdet enligt föreslagen stadsplan skulle utläggas till gata och öppen plats, finge, framhåller styrelsen, det erbjudna priset, 40 000 kronor, anses förmånligt; ett högre pris skulle knappast kunna uppnås genom auktion, varför dylik icke förevarit. Dessutom skulle köparen enligt punkt 4 i avtalet övertaga statens järnvägars skyldigheter beträffande

till postverket och personal vid statens järnvägar uthyrda lokaler respektive bostadslägenheter samt förbinda sig att under 3 år framåt för hyresgästerna i bostadslägenheterna icke debitera högre hyra för likvärdiga bostäder, vilka köparen kunde komma att anvisa dessa hyresgäster, än vad de för närvarande erlade till statens järnvägar.

Under hänvisning till det anförda och då ifrågavarande markområde samt bostadshus icke vore eller beräknades kunna bli va erforderliga för något statens järnvägars eller, såvitt styrelsen kunde bedöma, annat statligt ändamål, hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna avtalet.

Jag tillstyrker, att ifrågavarande markområde och byggnader överlåtas på *Departements-*
chefen. av styrelsen föreslagna villkor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande under järnvägsstyrelsens förvaltning stående markområde i Kolbäck må överlåtas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade köpeavtalet.

Statens vattenfallsverk.

5:o.

Med två särskilda, den 24 januari 1947 dagtecknade skrivelser har *vattenfallsstyrelsen* överlämnat *dels* ett den 22 och 23 januari 1947 upprättat köpekontrakt, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande före den 1 juli 1947 — för en köpeskillning av 107 250 kronor till Trollhättans stad försålt den under styrelsens förvaltning stående stadsägan nr 614 C i Trollhättan om cirka 85 800 m², *dels ock* ett den 23 januari 1947 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande före den 15 juni 1947 — för en köpeskillning av 29 000 kronor till Carl Andersson försålt den under styrelsens förvaltning stående tomten nr 4 inom kvarteret Eken i Trollhättan om cirka 1 477 m².

Kontrakten torde såsom bilagor få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bilaga 5 och 6*).

Vattenfallsstyrelsen meddelar, att stadsägan nr 614 C utgjorde del av f. d. hemmanet Åker, vilket tillhörde Trollhätte kanalverks fastigheter, och icke beräknades bli va erforderlig för något styrelsens framtida behov. Stadsägan vore på grund av sin terrängbeskaffenhet mindre tjänlig för bostadsbebyggelse, varför Trollhättans stad avsåge att använda densamma för allmänt ändamål. Den avtalade köpeskillingen, som motsvarade ett pris av 1 krona 25 öre per m², vore skäligen med hänsyn till förhandenvarande exploateringsmöjligheter.

Beräffande tomten nr 4 inom kvarteret Eken, varå uppförts en byggnad, som ej tillhör statens vattenfallsverk, meddelar styrelsen, att den avtalade

köpeskillingen om 29 000 kronor vore lika med tomtens taxeringsvärde och överensstämde med de köpeskillingar, som styrelsen under senaste åren be-
tingat sig för likvärdiga tomter i Trollhättan.

Styrelsen hemställer om Kungl. Maj:ts godkännande av de gjorda försälj-
ningarna.

*Departements-
chefen.*

Den av vattenfallsstyrelsen till försäljning föreslagna stadsägan nr 614 C i Trollhättan är belägen inom f. d. hemmanet Åker i staden men ingår icke i det industriområde å hemmanet, inom vilket Kungl. Maj:t äger rätt att utan riksdagens hörande försälja mark.

Såväl nämnda stadsäga som tomten nr 4 inom kvarteret Eken i staden, vilken tomt avses skola försäljas för bostadsbebyggelse, äro icke behövliga för statens vattenfallsverks räkning. Jag har ej något att erinra mot de av-
talade köpeskillingarna och övriga i köpekontrakten uppställda villkor. På grund härav tillstyrker jag styrelsens framställningar och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående markområden i Trollhättan må överlätas på de vill-
kor, som angivas i de vid statsrådsprotokollet fogade köpe-
kontrakten.

6:o.

Med skrivelse den 29 januari 1947 har *vattenfallstyrelsen* underställt Kungl. Maj:ts prövning ett den 20 december 1946 och den 29 januari 1947 dagtecknat, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande upprättat köpeavtal, enligt vilket styrelsen för en köpeskillning av 45 000 kronor till mjölnaren Harry Frisk och hans hustru Esther Frisk överlätit två sta-
tens vattenfallsverk tillhöriga markområden om tillhoppa ca 10 200 m² av lägenheterna Örsås kvarnplats 1¹ och Örsås Ingrid Persgården 2⁴ i Örsås socken (Assmebro) med därå uppförda bostadshus samt såg- och kvarn-
byggnader m. m.

Avtalet torde såsom bilaga få fogas till dagens statsrådsprotokoll (*Bi-
laga 7*).

Vattenfallsstyrelsen erinrar i skrivelsen, att Kungl. Maj:t genom beslut den 10 mars 1944 godkänt ett den 2 oktober 1943 dagtecknat köpeavtal med därå den 29 december 1943 tecknad transport angående inköp för kronans räkning av Aktiebolaget Assmebro Elektricitetsverks i likvidation fastighe-
ter m. m. I den förvärvade egendomen inginge bl. a. en såg och en kvarn. Dessa båda anläggningar, som tillgodosåge ett ortsintresse, utgjorde ett komplement till den av bolaget bedrivna rörelsen och hade av styrelsen ut-
arrenderats till mjölnaren Harry Frisk. Efter avdrag av värdet av den i ar-
rendet ingående förmånen av fri elektrisk kraft för kvarn- och mjölnarbo-

stad ävensom av drift- och underhållskostnader, som skulle bestridas av ägaren, erhöle styrelsen en årlig nettoinkomst på kvarn- och sågrörelsen av sammanlagt cirka 1 200 kronor. Någon ökning häruti torde för närvarande knappast vara att påräkna.

Då kvarn- och såganläggningar i egen eller arrendators regi låge helt utanför styrelsens verksamhet och då i detta fall det ekonomiska utbytet av deras bibehållande icke syntes giva skälig ränta på värdet, hade styrelsen genom annonser i ett flertal tidningar utbjudit nämnda såg och kvarn med bostadshus, smedja och för ändamålet erforderliga markområden. Vid anbudstidens utgång hade inkommit endast ett anbud, nämligen från den nuvarande arrendatorn. Taxeringsvärdet för byggnader inklusive maskiner utgjorde tillhoppa 37 800 kronor, medan värdet av ifrågavarande tomtområden icke syntes överstiga 6 000 kronor. Vid övervägande av de på frågan inverkan omständigheterna hade styrelsen funnit det inkomna anbudet skäligt. För anbudets antagande talade även, att Frisk varit knuten vid kvarnen ett flertal år, först som mjölnare och numera som arrendator.

Med hänsyn till nuvarande stora efterfrågan på kvarnmaskiner vore, yttar styrelsen vidare, visserligen möjligt, att en separat försäljning av maskiner och byggnader skulle medföra ett något bättre ekonomiskt resultat. Utgången av ett sådant förfarande vore dock oviss. Därtill komme, att kvarnrörelsens nedläggande helt säkert skulle väcka ovilja i orten.

Styrelsen hemställer om bemyndigande att överlåta ifrågavarande fasta egendom.

Mot ifrågavarande försäljning har jag icke någon erinran att göra. Beräkningen av köpeskillingen och de i köpekontraktet upptagna villkoren i övrigt synas med hänsyn till omständigheterna i detta fall böra kunna godtagas från kronans sida. *Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ifrågavarande under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående markområden i Assmebro må överlåtas på de villkor, som angivas i det vid statsrådsprotokollet fogade köpeavtalet.

Till vad föredragande departementschefen under punkterna 1:o—6:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hård af Segerstad.

Köpekontrakt.

Kungl. Telegrafstyrelsen, här nedan kallad säljaren, överlåter och försäljer härmed till Lidingö Trafikaktiebolag, här nedan kallat köparen, fastigheten tomten nr 1 i kvarteret Hersby kvarn med adress Stockholmsvägen 68 i Lidingö, Stockholms län, innehållande en areal av 1 000 kvadratmeter, för en köpeskillning av femtiosjutusen (57 000) kronor och på följande villkor i övrigt:

1) Fastigheten försäljes i befintligt skick och tillträdes, så snart Kungl. Maj:ts tillstånd enligt punkt 6 här nedan erhållits.

2) Köpeskillningen för fastigheten, som å tillträdesdagen avlämnas fri från inteckningar, erlägges kontant å samma dag; skolande säljaren samtidigt kostnadsfritt till köparen överlämna gravationsbevis och nödiga åtkomsthändlingar.

3) Säljaren äger att under tiden till den 30 september 1955 disponera nuvarande lokal, 2 rum å tillsammans cirka 40 m², å nedre botten för filialtelegrafstation mot en årlig hyra av kronor 1 000 inklusive ersättning för värme.

4) Alla på fastigheten från och med tillträdesdagen belöpande skatter, onera och övriga utgifter skola gäldas av köparen, vilken äger åtnjuta från och med samma dag belöpande avkastning av fastigheten.

5) Lagfartskostnaden för detta köp betalas av köparen ensam.

6) Detta kontrakt är bindande endast under förutsättning att Kungl. Maj:ts tillstånd till försäljningen erhålles senast före den 1 juli 1947.

7) Detta köpekontrakt, behörigen kvitterat, skall gälla såsom köpebrev till bekräftelse på köpeavtalets bestånd.

Av detta kontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 23 augusti 1945.

Lidingö den 5 september 1945.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN

LIDINGÖ TRAFIKAKTIEBOLAG

Seth Ljungquist.

Folke Brundin.

G. Wold.

Einar Bergh.

Bilaga 2.

Köpekontrakt.

Kungl. Telegrafstyrelsen, här nedan kallad säljaren, upplåter och försäljer härmed till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Nynäshamn u. p. a., här nedan kallad köparen, ett obebyggt tomtområde om cirka 6 500 m² och omfattande delar av stadsägorna nr:ris 173, 174, 175, 176 och 480 inom kvarteret Telegrafan i Nynäshamns stad, vilket område här nedan benämnes fastigheten, för en köpeskillning, beräknad efter kronor 10 per m² och på följande villkor i övrigt:

- 1) Fastigheten säljes i befintligt skick och tillträdes den 1 april 1947.
- 2) Köpeskillningen för fastigheten, som å tillträdesdagen avlämnas fri från inteckningar, erlägges kontant samma dag; skolande säljaren samtidigt till köparen kostnadsfritt överlämna gravationsbevis och nödiga åtkomsthandlingar.
- 3) Köparen skall föranstalta om och bekosta erforderlig tomtindelning och tomtmätning samt rättslig sammanläggning av de i den blivande tomten ingående delområdena.
- 4) Alla på fastigheten från och med tillträdesdagen belöpande skatter, onera och övriga utgifter skola gäldas av köparen.
- 5) Lagfartskostnaden för detta köp skall betalas av köparen ensam.
- 6) Köparen förbinder sig under den förutsättning, som omförmåles i punkt 8) här nedan, att å fastigheten uppföra bostadshus med cirka 40 lägenheter om vardera — förutom kök — 3 rum, varav ett skall anordnas såsom lämpligt till uthyrningsrum.
- 7) Köparen förbinder sig att upplåta bostadsrätt i nu berörda fastighet endast åt personer, som äro anställda vid telegrafverkets verkstad. Skulle köparen bryta häremot, är köparen skyldig ersätta den skada säljaren därigenom åsamkas till ett belopp av högst 10 000 kronor. Till säkerhet för säljaren enligt denna punkt tillförsäkrad rätt äger säljaren att utan köparens vidare hörande erhålla inteckning i den nu försålda fastigheten, i förmånsrättsavseende belägen efter av Statens Byggnadslånebyrå innehavda inteckningar.

Köparen förbinder sig därjämte att vid eventuell avyttring av fastigheten till säljaren överlämna skriftlig förbindelse av den nye ägaren att fullgöra av köparen i denna punkt åtagen förpliktelse.

8) Detta kontrakt är bindande endast under förutsättning, att Kungl. Maj:ts tillstånd till försäljningen lämnas före den 1 april 1947.

9) Detta köpekontrakt, behörigen kvitterat, skall gälla såsom köpebrev till bekräftelse på köpeavtalets bestånd.

Av detta köpekontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 14 januari 1947.

Nynäshamn den 13 januari 1947.

KUNGL. TELEGRAFSTYRELSEN
Håkan Sterky.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Nynäshamn u. p. a.

G. Wold.

Einar Bergh.

Edvin Karlsson.

Gust. Lindberg.

Bevittnas:

Bevittnas:

Göthe Bruhn.

Bertil Palmér.

Bruno Tisén.

R. Holmström.

Överenskommelse.

Mellan Statens Järnvägar, genom distriktschefen, Göteborg, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande, å ena, och Varbergs Stads Drätselkammare, under förutsättning av Stadsfullmäktiges godkännande, å andra sidan, är följande överenskommelse träffad.

§ 1.

Statens järnvägar överlåta till Varbergs stad *dels* de områden, som å bifogade ritning, märkt 9 bansektionen, Göteborg, n:r 864, utmärkts med röda gränslinjer och betecknats med bokstäverna A, B, C och D om tillsammans cirka 40 000 m² till ett pris av 0: 50 kronor per m², *dels* ock det å samma ritning med bokstaven E betecknade området om cirka 1 700 m² till ett pris av 3 kronor per m².

§ 2.

Staden åtager sig att utföra och bekosta, *dels* en avloppskulvert under norra hamnspåret ut till havet jämte den ytterligare förlängning och övriga anordningar, som där kunna erfordras för vattenavlopp från Statens Järnvägars nuvarande trumma och med samma dimension som denna, *dels* utläggning av ett nytt lastspår med tillhörande lastkaj och lastplan väster om bangården enligt Bantekniska byråns, allmänna avdelningen, skiss av den 20 februbari 1945, *dels* ock den å samma skiss angivna utflyttningen av stickspåret från kolgården jämte avschaktning och hårdgöring av planen mellan stickspåret och nuvarande lastkajsspår.

§ 3.

Statens Järnvägar åtaga sig att utföra och bekosta utfyllning av viss del av området mellan båda hamnspåren, vilken utfyllning utföres i den mån Statens Järnvägar så finna lämpligt.

§ 4.

Sedan områdena A, B, C, D och E avstyckats på stadens bekostnad samt köpeskillingen erlagts, utfärdar Kungl. Järnvägsstyrelsen köpebrev å områdena.

§ 5.

Twist, som uppstår rörande tillämpningen av denna överenskommelse, skall avgöras av skiljemän på sätt i lag stadgas.

Av denna överenskommelse äro två lika lydande exemplar upprättade och mellan parterna växlade.

Göteborg den 6 maj 1946.

Varberg den 26 mars 1946.

STATENS JÄRNVÄGAR
DISTRIKTSCHEFEN
II DISTRIKTET
J. E. Lindblad.

VARBERGS STADS DRÄTSEL-
KAMMARE
A. Berglind.
G. Ihlenius.

Bilaga 4.

Köpeavtal.

Mellan Kungl. Järnvägsstyrelsen, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande, å ena sidan, samt Byggnadsfirman Anders Diös, Västerås, å andra sidan, är följande avtal träffat.

Styrelsen försäljer härigenom till Byggnadsfirman Anders Diös det vid Kolbäcks station belägna område om cirka 4 000 m², som å närlagda skiss, märkt 31 bansektionen nr 683, angivits med gröna begränsningslinjer. I försäljningen ingå å området befintliga bostadshusen nr 9 A och 9 C med tillhörande uthus.

Området utgör del av lägenheten Vallby 1²³ i Kolbäcks socken av Västmanlands län, vilken lägenhet ingår i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, varå svenska staten erhållit lagfart den 31 juli 1946, nr 1230/1946.

Försäljningen sker under följande villkor:

1) Köpeskillingen utgör i ett för allt fyrtiotusen (40 000) kronor och skall inom två månader efter det Kungl. Maj:ts godkännande erhållits inbetalas till statens järnvägars distriktschef i Stockholm enligt inbetalningskort, som distriktschefen översänder.

2) Tillträdet äger rum omedelbart efter det köpeskillingen erlagts.

3) Den försålda egendomen överlåtes i det skick, vari den befinner sig vid tillträdet.

4) Köparen övertager statens järnvägars rättigheter och skyldigheter beträffande till postverket uthyrd lokal i hus nr 9 A till personal vid statens järnvägar uthyrda 3 bostadslägenheter i hus nr 9 C samt förbinder sig att under 3 år framåt för hyresgästerna i bostadslägenheterna icke debitera högre hyra för likvärdiga bostäder, vilka köparen kan komma att anvisa dessa hyresgäster, än vad de för närvarande erlägga till statens järnvägar.

5) Skatter och övriga utgifter, som förfalla till betalning fr. o. m. tillträdesdagen, gäldas av köparen.

6) Alla kostnader för erhållande av lagfart å detta fång, däri inberäknade mättningskostnader, gäldas av köparen.

7) Köparen tillhandahåller statens järnvägar kostnadsfritt ett exemplar karta och handlingar rörande den mättningsförrättning, som erfordras för att lagfart skall kunna beviljas å området.

Stockholm den 25 januari 1947.

Västerås den 16 januari 1947.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN

Byggnadsfirman Anders Diös

G. Dahlbeck.

Anders Diös.

H. Sandström.

Köpare.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

På en gång närvarande vittnen:

Kajsa Nilson.

E. Johansson. O. Blomquist.

Köpekontrakt.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, överlåter och försäljer härmed till Trollhättans stad, här nedan kallad köparen, stadsägan nr 614 C i Trollhättans stad, innehållande en areal av ca 85 800 m².

Överlåtelsen sker på följande villkor.

§ 1.

Köpeskillingen utgör etthundrasjutusentvåhundrafemtio (107 250) kronor.

§ 2.

Tillträdesdagen är den 1 juli 1947.

§ 3.

Köpeskillingen erlägges kontant vid tillträdet, varvid köpebrev utfärdas.

§ 4.

Det åligger köparen att betala alla skatter och onera för den försålda stadsägan, sedan densamma blivit särskilt för sig taxerad.

§ 5.

Den försålda stadsägan skall användas för allmänt ändamål.

§ 6.

Det åligger köparen att betala Styrelsens blivande kostnader för flyttning av den över stadsägan framdragna, Styrelsen tillhöriga kraftledningen till ny sträckning utanför stadsägans norra gräns. Sagda kostnad beräknas uppgå till 2 500 kronor.

§ 7.

Köparen skall betala alla kostnader dels för stadsägans lagliga avskiljande och upprättande av karta över densamma, dels för lagfart å detta fång.

§ 8.

Detta köpekontrakt förfaller därest Kungl. Maj:t icke godkänt detsamma före den 1 juli 1947.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Trollhättan den 22 jan. 1947.

Stockholm den 23 jan. 1947.

Trollhättans Drätselkammare
Axel Dahl. Henning Joabson.
Allan Carlsson.

KUNGL. VATTENFALLS-
STYRELSEN
Åke Rusck.
Karl Tjulander.

Bilaga 6.

Köpekontrakt.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, överlåter och försäljer härmed till herr Carl Andersson, Ödeborg, här nedan kallad Köparen, tomten nr 4 i kvarteret Eken i Trollhättans stad, innehållande en areal av ca 1 477 m². I försäljningen ingår icke på tomten befintlig byggnad, vilken icke tillhör Styrelsen.

Överlåtelsen sker på följande villkor.

§ 1.

Köpeskillingen utgör tjugoniotusen (29 000) kronor.

§ 2.

Tillträdesdagen är den 1 juli 1947.

§ 3.

Köpeskillingen erlägges kontant vid tillträdet.

§ 4.

Det åligger Köparen att betala alla skatter och onera, som från tillträdesdagen belöpa på den försålda tomten.

§ 5.

Vid bebyggande av tomten skall för all framtid gälla, att byggnad icke må uppföras utmed Kungsgatan med mera än tre våningar utan inredd vind eller med större byggnadsyta än 360 m² samt på tomten i övrigt med mera än en våning utan inredd vind eller med större byggnadsyta än 180 m².

Styrelsen förbehåller sig för all framtid rätt att, därest förestående bestämmelser angående sättet för tomtens bebyggande icke iakttagas, återköpa tomten. Till säkerhet för den sålunda föreskrivna återköpsrättens bestånd må utan Köparens vidare hörande inteckning med bästa rätt meddelas i fastigheten.

§ 6.

Köparen skall ensam betala alla kostnader dels för tomtens lagliga avskiljande och upprättande av karta över densamma, dels för lagfart å detta fång, dels för inteckning av den i § 5 omnämnda återköpsrätten, dels ock för gravationsbevis angående fastigheten.

Styrelsen ombesörjer för Köparens räkning ansökan såväl om tomtmättningsförrättning som om lagfart, åliggande det Köparen att i förskott å ifrågavarande kostnader till Styrelsen vid detta kontrakts undertecknande erlægga ett belopp av fyrahundra (400) kronor.

Intill dess lagfart blivit beviljad, bekommer Köparen endast avskrift av kontraktet.

Detta kontrakt förfaller därest icke Kungl. Maj:t godkänt detsamma senast den 15 juni 1947.

Kungl. Maj:ts proposition nr 48.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade.
Stockholm den 23 jan. 1947.

Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

Åke Rusck

Karl Tjulander.

Med förestående köpekontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig att detsamma till alla delar fullgöra.

Carl Andersson.

Bevittnas:

E. Bonefeld.

D. Särenholm.

Bilaga 7.

Köpeavtal.

Under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande överlåter och försäljer Kungl. Vattenfallsstyrelsen, här nedan kallad Styrelsen, till mjölnare Harry Frisk och hans hustru Ester Frisk, Assmebro, Axelfors, här nedan kallade Köparen, två på bifogade karta med röd färgläggning markerade markområden om sammanlagt ca 1,02 har, vilka skola avstyckas från lägenheterna Örsås kvarnplats 1¹ och Örsås Ingrid Persgården 2⁴ i Örsås socken av Älvsborgs län jämte på dessa områden i nu befintligt skick varande byggnader nämligen mjölnarbostad, valsquvarn med kvarnmaskineri, kvarnstall, smedja samt såganläggning med sågmaskineri.

Överlåtelsen sker på följande villkor:

§ 1.

Med de försålda områdena följer ingen andel i till stamfastigheterna hörande vatten, vattenfall, grund och fiske i Assmundsån, ej heller andel i stamfastigheternas samfälligheter eller rättigheter.

§ 2.

Köpeskillingen utgör fyrtiofemtusen (45 000) kronor, som erlägges kontant vid tillträdet. Av köpeskillingen skall Köparen vid avtalets undertecknande för Styrelsen i bank deponera femtusen (5 000) kronor, som där göras räntebärande. Därest avtalet godkännes av Kungl. Maj:t, må Styrelsen på tillträdesdagen lyfta vad som sålunda deponerats jämte ränta. I annat fall tillkommer denna lyftningsrätt köparen.

§ 3.

Tillträdesdagen är den 1 maj 1947, om Kungl. Maj:t dessförinnan godkänt försäljningen, och i annat fall den första i månaden närmast efter den, under vilken Kungl. Maj:ts beslut om godkännande av försäljningen fattats.

§ 4.

Det åligger Köparen att betala alla skatter, onera och försäkringar, som från och med tillträdesdagen belöpa sig på de försålda områdena och byggnaderna.

§ 5.

Kostnaderna för områdenas avstyckning bestridas av Styrelsen, men Köparen skall själv svara för kostnaderna för lagfart å detta fång.

§ 6.

Köparen skall utan ersättningsskyldighet från Styrelsens sida tåla sådan höjning av vattenståndet i Assmundsån, som kan uppstå genom isdämning, felmanövrering i Styrelsens kraftstation i Assmebro eller andra orsaker, till vilka Styrelsen icke varit vållande. Till säkerhet härför må inteckning meddelas i de försålda områdena till förmån för lägenheterna Röstorps Ström 1¹ och 1², såvida detta servitut icke kan bildas vid avstyckningen.

§ 7.

Med de försålda områdena följer att med samma rätt som stamfastigheterna äga begagna befintlig väg ut till allmän väg. Köparen skall deltaga i underhållet av vägen i förhållande till nyttan.

§ 8.

I samband med tillträdet upphör mellan kontrahenterna träffade avtal om Köparens nyttjanderätt till ifrågavarande kvarn- och såganläggningar. Någon annan ersättning än hyra under nyttjanderättstiden må därvid icke göras gällande.

Därest egendomen under tiden mellan köpeavtalets undertecknande och tillträdesdagen drabbas av skada, äger Köparen uppbära härför utgående ersättning.

Av detta köpeavtal är två lika lydande exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 29 januari 1947.

KUNGL. VATTENFALLSSTY-
RELSEN.

I. Bergström.

W. Borgquist.

I. Hedenblad.

Med förestående köpeavtal förklara vi oss nöjda och förbinda oss att det samma till alla delar uppfylla.

Assmebro den 20 december 1946.

H. Frisk.

Esther Frisk.

Bevittnas:

A. G. Morath.

Sten Linderholm.